

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเสลภูมิ
อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

Factors Affecting Community Strength in Selaphum Subdistrict
Municipality, Selaphum District Roi- Et Province.

จักรธร พลคชา* วชรินทร์ สุทธิชัย**

Jakkathon Polkacha * Watcharin Sutthisai**

สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม* มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม**

Public and Private Management Program, Faculty of Political Science and Public
Administration, Rajabhat Maha Sarakham University*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเสลภูมิ ศึกษาความเข้มแข็งของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเสลภูมิ ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเสลภูมิ และศึกษาข้อเสนอแนะที่มีผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเสลภูมิ อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลเสลภูมิ อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 395 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาร์เยน สลิตีที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis) โดยวิธี Stepwise นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเสลภูมิ โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ระดับความเข้มแข็งของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเสลภูมิ โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเสลภูมิ โดยรวม มีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำมาก เท่ากับ .259 4) ตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเสลภูมิ อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวม ทั้ง 2 ตัวสามารถอธิบายตัวแปรตาม คือ การพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ได้ร้อยละ 20.40 มีค่า $R^2 = .204$ และมีค่าของ F เท่ากับ 50.235 มีค่า Adjusted R^2 เท่ากับ .200 มีค่า R^2 Change เท่ากับ .016 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha .05$ เมื่อพิจารณาตัวแปรย่อยโดยเรียงลำดับการเข้าสู่สมการตามความสัมพันธ์ดังต่อไปนี้ คือ ด้านการมีส่วนร่วม (X_2) และด้านภาวะผู้นำ (X_5) สามารถเขียนสมการทำนายจากการวิเคราะห์ถดถอยพหุปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเสลภูมิ อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า มีตัวแปรที่สำคัญที่เข้าสู่สมการ 2 ตัวแปร สามารถเขียนสมการถดถอยในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ ดังต่อไปนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ $Y = .1452 + .128X_2 + .433X_5$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน $Z_r = .444 Z_5 + .126Z_2$

คำสำคัญ : ความเข้มแข็ง, ชุมชน, เทศบาลตำบล

Abstract

The objectives of the research were to study the level of Factors affecting community strength in Selaphum Subdistrict Municipality, strength in Selaphum Subdistrict Municipality, ,Factors affecting community strength in Selaphum Subdistrict Municipality And study the suggestions that will affect the strength of communities in Selaphum Subdistrict Municipality, Selaphum District, Roi- Et Province. Population and sample group are 395 people aged 18 years and over, living in Selaphum Subdistrict Municipality, Selaphum District, Roi -Et Province, amount 395 people. The sample group is determined by the formula for calculating the sample size of Taro Yamane. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean and standard deviation. The statistic used for hypothesis test were Pearson's co-relation with the statistic signification at .05 level, multiple regression by stepwise. The results of the reseach were as follows ; 1) Factors affecting the strength of communities in Selaphum Subdistrict Municipality, Selaphum District, Roi- Et Province Overall is at a high level. 2) Strength of communities in Selaphum Subdistrict Municipality, Selaphum District, Roi- Et Province Overall is at a high level. 3) The result of the relationship analysis, the factors affecting the strength of the community in Selaphum Subdistrict Municipality, Selaphum District, Roi- Et Province, in overall, have a very low level of .259. 4) Factors affecting the strength of the community in the Selaphum Subdistrict Municipality, Selaphum District, Roi-Et Province, in which both can explain the following variables, namely Roi-Et City Development, 20.40 Percentage with $R^2 = .204$ and $F = 50.235$, Adjusted $R^2 = .200$, R^2 Change = .016, with the statistic significant level at .05. When considering the sub-variables in the order of equation, according to the following relationship, participation (X_2) and leadership (X_5). This set of prediction formular can be put in multiple regression with standard as follows ;

$$\text{Formular in score } Y = 1.452 + .128X_2 + .433X_5$$

$$\text{Standard Formular in score } Z_r = .444 Z_5 + .126Z_2$$

Keywords : strength , community, Subdistrict Municipality

บทนำ

การพัฒนาประเทศโดยยึดพื้นที่ชุมชนเขตเมืองเป็นแนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้เป็นเมืองที่น่าอยู่เหมาะต่อการกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคมให้ทั่วถึงและเป็นการสร้างฐานทางเศรษฐกิจและรายได้จากพื้นที่เศรษฐกิจใหม่มากขึ้น สอดคล้องตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) การพัฒนาพื้นที่ โดยเฉพาะในเขตเมืองเพื่อเชื่อมโยงเชิงกายภาพสู่การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและชุมชนตามแนวระเบียงเศรษฐกิจต่างๆ เพื่อสนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและการกระจายความเจริญในการพัฒนาชุมชน จังหวัดและเมืองตามแนวระเบียงเศรษฐกิจ รวมถึงพื้นที่จังหวัดที่กำลังเติบโตเป็นเมืองซึ่งจะเชื่อมโยงกับจังหวัดอื่นภายในประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559, น.2) ซึ่งตามยุทธศาสตร์ที่ 9 การพัฒนาภาค เมืองและพื้นที่เศรษฐกิจ โดยการขับเคลื่อนทุกภาคส่วนในระดับพื้นที่ ท้องถิ่น และชุมชน เพื่อยอมรับการขยายตัวของประชากร โดยเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร

และปริมาณพล ไปสู่การพัฒนาเมืองให้เป็นเมืองน่าอยู่และมีศักยภาพรองรับการค้าการลงทุน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559, น.170)

การส่งเสริมและสนับสนุนให้ “ชุมชนเกิดความเข้มแข็ง” กล่าวคือ การที่สมาชิกในชุมชนมีความสามารถบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง มีวัตถุประสงค์ร่วมกันเข้าร่วมคิด ร่วมทำมีการเรียนรู้ร่วมกันในการปฏิบัติความเป็นชุมชนจะทำให้มีศักยภาพในการแก้ไขปัญหาและชุมชนเข้มแข็ง คือ ชุมชนที่สมาชิกในชุมชนมีความสามัคคี มีความซื่อสัตย์ช่วยเหลือซึ่งกันและกันมีการรวมกลุ่มองค์กรในชุมชน ผู้นำมีคุณธรรม มีวิสัยทัศน์และรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในชุมชน สมาชิกในชุมชนมีโอกาสหาความรู้เพิ่มเติม มีอาชีพสามารถเลี้ยงตัวเองได้ ครอบครัวมีความอบอุ่น รักใคร่ปรองดองกัน มีความอบอุ่น รักใคร่ปรองดองกัน อยู่พร้อมหน้าและมีสุขภาพที่แข็งแรง สมาชิกในชุมชนสามารถร่วมกันแก้ไขปัญหาภายในชุมชนได้ด้วยการมีส่วนร่วมนอกจากนั้น ชุมชนเข้มแข็งสมาชิกในชุมชนจะต้องมี ความตระหนักถึงการมีส่วนร่วมและมีศักยภาพในการแก้ไขปัญหาหรือร่วมกันพัฒนาเพื่อเอื้อประโยชน์ต่อสมาชิกในชุมชน โดยสามารถบริหารจัดการเพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ หรือดำเนินกิจกรรมพัฒนาต่างๆ ได้ด้วยชุมชนเอง รวมถึงความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่จะส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตในชุมชนได้ (สุริดา บัวสุขเกษม, 2554, น.40)

นอกจากจากนั้นผู้วิจัยได้ศึกษาจากงานวิจัยของนักวิจัยท่านอื่นๆ ที่ศึกษา อาทิเช่น รพีภัทร์ สุขสมเกษม (2559, น. 87-89) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนกรณีศึกษาชุมชนในเขตเทศบาลนครปากเกร็ดจังหวัดนนทบุรี ปรียาภา เมืองนก (2557, น.5) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “กระบวนการบริหารจัดการชุมชนเมืองที่น่าไปสู่ชุมชนเข้มแข็ง : กรณีศึกษา ชุมชนหมู่บ้านจัดสรรเขตปริมณฑล กรวรรณ รุ่งสว่าง และสุพักตรา สุทธสุภา (2560, น.23) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องแนวคิดและองค์ประกอบของชุมชนเมืองสร้างสรรค์ตามลักษณะท้องถิ่นในประเทศไทยและซูลีรัตน์ เจริญพร. (2560, น. 2-3) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “เมืองน่าอยู่”: แนวคิดเพื่อการพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วม กรณีศึกษาชุมชนหลักหก ตำบลหลักหก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษาของนักวิจัยดังกล่าวพบว่ามีปัจจัยหลายประการ เช่น ทศนคติของประชาชน การมีส่วนร่วมของประชาชน ความเห็นพ้องต้องกันของประชาชน ความเป็นคนถิ่นในชุมชน เจ้าหน้าที่รัฐและหน่วยงานรัฐและภาคเอกชน ซึ่งจะเป็ปัจจัยที่น่าไปสู่การพัฒนาทั้งทางด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมือง ด้านการปกครองและด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งได้พบประเด็นดังกล่าวจากข้อเท็จจริงในพื้นที่และการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง จึงมีความประสงค์จะทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อทราบถึงความเข้มแข็งของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ให้ภาครัฐ ภาคเอกชนและประชาชนได้มีส่วนร่วมในการทำให้ชุมชนเข้มแข็งต่อไป

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเสลภูมิ อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด
- 2) เพื่อศึกษาระดับความเข้มแข็งของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเสลภูมิ อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด
- 3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเสลภูมิ อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด
- 4) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะที่มีผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเสลภูมิ อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

วิธีการดำเนินงานวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประชาชนที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลเสลภูมิ อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 31,452 คน (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดร้อยเอ็ด , 24 มีนาคม 2562)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลเสลภูมิ อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 395 คน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร่ ยามาเน่ (Yamane,1973,น.727)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเสลภูมิ อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นแบบสอบถาม จำนวน 4 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล เพศ อายุ ระดับการศึกษา ซึ่งลักษณะคำถามเป็นแบบบรรยายรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเสลภูมิ อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านทัศนคติของประชาชน 2) ด้านการมีส่วนร่วม 3) ด้านความเห็นพ้องต้องกันของประชาชน 4) ด้านความเป็นคนพื้นถิ่นในชุมชน 5) ด้านภาวะผู้นำ

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับความเข้มแข็งของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเสลภูมิ อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสังคม 2) ด้านเศรษฐกิจ 3) ด้านการเมือง 4) ด้านการปกครองและ 5) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเสลภูมิ อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับงานวิจัย โดยมีวิธีการ รายละเอียดและขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.1 ขออนุญาตรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัยจากคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงนายกเทศมนตรีตำบลเสลภูมิ เพื่อขออนุญาตและความร่วมมือเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

3.2 ผู้วิจัยชี้แจงวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลให้กับผู้ช่วยผู้วิจัยและร่วมกันเก็บข้อมูล

3.3 ดำเนินการเก็บข้อมูลการวิจัยให้ครบจำนวน 395 ฉบับแล้วนำมาตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลแล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 วิเคราะห์หาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้สถิติการหาความสัมพันธ์ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation)

4.3 วิเคราะห์หิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้สถิติพหุคูณถดถอยเชิงเส้น (Multiple Linear Regression) โดยวิธี Stepwise นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยผู้วิจัยวิเคราะห์ขั้นตอนที่นำเสนอการพรรณนาลักษณะของข้อมูล สถิติที่ใช้ดังนี้

5.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

5.2 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเสลภูมิ อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.3 สถิติเชิงตีความ (Inference Statistics) จะใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเพื่ออ้างอิงประชากรซึ่งผู้วิจัยจะใช้สถิติหลักเพื่อการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis) โดยวิธี Stepwise นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเสลภูมิ อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด สรุปผลได้ดังนี้

1) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเสลภูมิ อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ด้าน คือด้านทัศนคติของประชาชน อยู่ในระดับมาก จำนวน 4 ด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย คือด้านความเป็นคนพื้นถิ่นในชุมชน รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วม ด้านความเห็นพ้องต้องกันของประชาชน และด้านภาวะผู้นำ

2) ระดับความเข้มแข็งของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเสลภูมิ อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย คือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ รองลงมาคือด้านการปกครอง ด้านการเมือง ด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจ

3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความเข้มแข็งของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเสลภูมิ อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด มีดังนี้ ควรจัดทำงานโครงสร้างและสาธารณูปโภคให้กับท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลเสลภูมิ อย่างทั่วถึงและเป็นไปตามความเดือดร้อนจำเป็นจริง ควรมีจุดซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าของท้องถิ่นร่วมกันเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับประชาชน ประชาชนควรมีส่วนร่วมในการบริหารงานของเทศบาลตำบลเสลภูมิและมีการส่งเสริมกิจกรรมของเยาวชนและผู้สูงอายุในเทศบาลตำบลเสลภูมิ

4) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเสลภูมิ อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวม มีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำมาก เท่ากับ .259 ตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเสลภูมิ อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวม ทั้ง 2 ตัวสามารถอธิบายตัวแปรตาม คือ การพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ได้ร้อยละ 20.40 มีค่า $R^2 = .204$ และมีค่าของ F เท่ากับ 50.235 มีค่า Adjusted R^2 เท่ากับ .200 มีค่า R^2 Change เท่ากับ .016 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ α .05 เมื่อพิจารณาตัวแปรย่อย พบว่า ตัวแปรที่จะอธิบายความเข้มแข็งของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเสลภูมิ โดยเรียงลำดับการเข้าสู่สมการตามความสัมพันธ์ดังต่อไปนี้ คือ ด้านการมีส่วนร่วม (X_2) และด้านภาวะผู้นำ (X_5)

สามารถเขียนสมการทำนายจากการวิเคราะห์ถดถอยพหุปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเสลภูมิ อำเภอสอยดาว จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า มีตัวแปรที่สำคัญที่เข้าสู่สมการ 2 ตัวแปร สามารถเขียนสมการได้ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ ดังต่อไปนี้

$$\text{สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ } Y = .1.452 + .128X_2 + .433X_5$$

$$\text{สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน } Z_r = .444 Z_5 + .126Z_2$$

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเสลภูมิ อำเภอสอยดาว จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลตามสมมติฐานดังต่อไปนี้

1) สมมติฐานการวิจัยระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเสลภูมิ อำเภอสอยดาว จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยพบว่าระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเสลภูมิ อำเภอสอยดาว จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลงานวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของจุฬาลักษณ์ มหาแสน (2559, น.99-100) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ของแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศกับความเข้มแข็งของชุมชน เทศบาลตำบลภู่อ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่าแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการสร้างความเข้มแข็ง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน จำนวน 9 ด้านพบว่า มีจำนวน 8 ด้านมีระดับแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับคือ ด้านการบริหารงานเพื่อให้เกิด ผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของเทศบาล ด้านการใช้ทรัพยากรภายในท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ และรักษาความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่นในท้องถิ่น และด้านการประสานงานด้านนโยบายและวิชาการ และมีจำนวน 1 อยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านกลไกการวัดความพึงพอใจของผู้รับบริการ สอดคล้องกับงานวิจัยของบุญเลิศ นครกันต์ (2558, น.249) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องกลยุทธ์การบริหารของกำนันและผู้ใหญ่บ้านเพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนที่ยั่งยืน ในเขตจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยด้านความเข้มแข็งของชุมชนที่ยั่งยืนในเขตจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการเป็นชุมชนที่พึ่งตนเองได้มีค่าสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ด้านการมีภูมิคุ้มกัน ด้านคุณภาพชีวิตประชาชน และด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรอย่างยั่งยืน ตามลำดับโดยด้านการเป็นชุมชนที่พึ่งตนเองได้มีค่าสูงสุดเนื่องจากประชาชนในชุมชนเห็นว่าการดำเนินชีวิตในสังคมที่มั่นคงต้องพึ่งพาตนเองโดยพึ่งพารัฐเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรอย่างยั่งยืนมีค่าต่ำสุดเนื่องจากประชาชนยังไม่เห็นความสำคัญในการอนุรักษ์ทรัพยากรเพราะยังไม่ได้รับผลกระทบมากนักและสอดคล้องกับงานวิจัยของหาญศึก ทรงสวัสดิ์ (2550, น. 152 - 161) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อชุมชนเข้มแข็ง : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลท่าข้าม อำเภอนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยด้านเสริมทุนทางสังคม การเสริมสร้างทุนทางสังคม เพื่อเตรียมสู่สังคมในอนาคตการเสริมสร้างความมั่นคงในชีวิต การสร้างสัมพันธ์ภาพในครอบครัว การส่งเสริมการใช้ข้อมูลในชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหา เป็นต้น เหล่านี้คือทุนทางสังคมที่ส่งผลให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง 2) ปัจจัยด้านเสริมสร้างทุนเศรษฐกิจ ชุมชนที่มีการจัดการและบริหารเศรษฐกิจของครัวเรือนที่ดีมีการส่งเสริมให้คนมีจิตสำนึกในการออม การมีวินัยในการใช้จ่ายและการเพิ่ม คุณค่าให้แก่สินค้าและบริการของชุมชน เป็นต้น 3) ปัจจัยด้านเสริมสร้างทุนทรัพยากรและ สิ่งแวดล้อม การสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรและสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีโดยการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรของชุมชน รวมถึงการปรับแผนการผลิตและพฤติกรรมบริโภคเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างความยั่งยืนให้แก่สิ่งแวดล้อม 4) ปัจจัยด้านการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการสู่ความยั่งยืน ซึ่งทั้งในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2) สมมติฐานการวิจัยระดับความเข้มแข็งของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเสลภูมิ อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยพบว่าระดับความเข้มแข็งของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเสลภูมิ อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลงานวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของจุฬาลักษณ์ มหาแสน (2559, น.99-100) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ของแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศกับความเข้มแข็งของชุมชน เทศบาลตำบลภูพาน อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่าระดับความเข้มแข็งของชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีระดับความเข้มแข็งอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้านชุมชนพึ่งตนเองได้และด้านชุมชนเกื้อกูลกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Phra Pisey Sikkhapiyo (Chhieng) (2560, น.90) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนที่มีผลต่อความเข้มแข็งของชุมชน อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีผลต่อความเข้มแข็งของชุมชน อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านสังคมและวัฒนธรรม และด้านจิตใจ อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการเมืองการปกครอง และด้านเศรษฐกิจ อยู่ในระดับปานกลางและสอดคล้องกับงานวิจัยของอรพรรณ นิมรื่อง (2554, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ระดับความเข้มแข็งของประชาชนในการพัฒนา ชุมชนศิวิล์ ตำบลท่าโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผลการศึกษาพบว่า ด้านสังคมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ พบว่า การส่งเสริมให้ประชาชนรักษาวินัย ขนบธรรมเนียม ประเพณีท้องถิ่นอันดีงามของชุมชน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาการส่งเสริมการปลูกจิตสำนึก ของความสามัคคี การมีจิตอาสา ของประชาชนในชุมชน ลำดับถัดมา การส่งเสริม สนับสนุนให้ประชาชนมีความร่วมมือร่วมใจ ในการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและการส่งเสริมให้ ประชาชนเคารพกฎระเบียบ กฎเกณฑ์ต่างๆของชุมชนอย่างเคร่งครัดตามลำดับ

3) สมมติฐานการวิจัยปัจจัยด้านทัศนคติของประชาชน ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ปัจจัยด้านความเห็นพ้องต้องกันของประชาชนปัจจัยด้านความเป็นคนถิ่นในชุมชน ปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่รัฐและหน่วยงานรัฐและปัจจัยด้านภาคเอกชน มีผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเสลภูมิ อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 5 ด้าน คือ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมือง ด้านการปกครอง และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยพบว่าตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเสลภูมิ อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวม ทั้ง 2 ตัว สามารถอธิบายตัวแปรตาม คือ การพัฒนาเมืองร้อยเอ็ด ได้ร้อยละ 20.40 มีค่า $R^2 = .204$ และมีค่าของ F เท่ากับ 50.235 มีค่า Adjusted R^2 เท่ากับ .200 มีค่า R^2 Change เท่ากับ .016 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha .05$ เมื่อพิจารณาตัวแปรย่อย พบว่า ตัวแปรที่จะอธิบายความเข้มแข็งของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเสลภูมิ โดยเรียงลำดับการเข้าสู่สมการตามความสัมพันธ์ดังต่อไปนี้ คือ ด้านการมีส่วนร่วมและด้านภาวะผู้นำ ซึ่งผลงานวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของปริยาภา เมืองนก (2557, น.5) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “กระบวนการบริหารจัดการชุมชนเมืองที่นำไปสู่ชุมชนเข้มแข็ง : กรณีศึกษา ชุมชนหมู่บ้านจัดสรรเขตปริมณฑล ได้กล่าวว่า กระบวนการเสริมสร้างความเข้มแข็งมีดังต่อไปนี้ ได้แก่ 1) กระบวนการเรียนรู้ 2) กระบวนการกลุ่ม และ 3) กระบวนการมีส่วนร่วม ในการศึกษานี้ได้เสนอแนะถึง ความจำเป็นของการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่าย เนื่องจากการทำงานในชุมชนเมืองนั้น กระบวนการเสริมสร้างความเข้มแข็งต่างๆ จะดำเนินไปได้ด้วยความล่าช้าเนื่องจากชุมชนเมืองมีความเป็นปัจเจกบุคคลสูง ความสัมพันธ์ร่วมกันในชุมชนมีน้อย ทำให้ต้องมีภาคีเครือข่ายเข้ามาเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการกลุ่ม และกระบวนการมีส่วนร่วมให้เกิดขึ้นในชุมชนก่อนนอกจากนี้ความโปร่งใสเป็นเรื่องสำคัญมากในการบริหารจัดการชุมชนเมืองนั้น ต้องมีการเก็บเอกสารสำคัญทุกอย่างไว้ เพื่อความถูกต้องและสามารถตรวจสอบได้ อีกทั้งต้องมีการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ที่ดี เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันของสมาชิกในชุมชน และ

เพื่อเป็นการจัดข้อขัดแย้งต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของพรหมธีระ พรหมสถิต (2557, น.6) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทของธนาคารต้นไม้ต่อการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน: กรณีศึกษา ธนาคารต้นไม้ สาขาบากแดง ตำบลวังตะกอก อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร” กล่าวไว้ว่า การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนนั้น กระบวนการมีส่วนร่วมนั้นมีความสำคัญที่จะช่วยให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็ง ทั้งนี้กระบวนการมีส่วนร่วมตั้งแต่ขั้นตอนการวิเคราะห์ปัญหาไปจนถึงขั้นร่วมรับผลประโยชน์ และจะต้องทำควบคู่ไปกับการพัฒนาศักยภาพของคนหรือสมาชิกที่เข้าร่วมทั้งด้านความรู้ คุณธรรม ความเสียสละ ความเป็นผู้นำ ตลอดจนการฟื้นฟูทางสังคม โดยอาศัยสื่อกิจกรรมชุมชนท้องถิ่น เวทีประชุมทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการอยู่เป็นประจำ สอดคล้องกับงานวิจัยของรพีภัทร์ สุขสมเกษม (2559, น. 87-89) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนกรณีศึกษาชุมชนในเขตเทศบาลนครปากเกร็ดจังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยด้านผู้นำชุมชนเป็นผู้ที่มีความเสียสละเวลาและอุทิศตนเพื่อชุมชน โดยผู้นำชุมชนต้องเป็นบุคคลที่มีความพร้อมเป็นผู้ที่มีความเสียสละเวลาเพื่อส่วนร่วม มีจิตอาสา และหากต้องทำหน้าที่ประธานกรรมการชุมชน ต้องเสียสละเวลา งบประมาณส่วนตัวเพื่อช่วยเหลือชุมชนและให้ใจต่อชุมชน ซึ่งจะส่งผลให้ทำให้ชุมชนพัฒนา สอดคล้องกับงานวิจัยของชลรัตน์ เจริญพร (2560, น. 2-3) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “เมืองน่าอยู่” : แนวคิดเพื่อการพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วม กรณีศึกษาชุมชนหลักหก ตำบลหลักหก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษาพบว่าด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน องค์กรวิชาชีพในพื้นที่ยังอยู่ในระหว่างการเริ่มต้น ยังต้องการความสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการผลักดันให้มโนนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพยังต้องเป็นประเด็นร่วม การผลักดันของพื้นที่เพื่อเพิ่มความสามารถของประชาชนในการใช้ชีวิตอย่างมีสุขภาพที่ดี และสอดคล้องกับงานวิจัยของศักดิ์สกุล บุญมา (2552, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การสร้างความเข้มแข็งโดยชุมชนมีส่วนร่วม บ้านเกาะพิทักษ์ ตำบลบ้านน้ำจืด อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร” ผลการศึกษาพบว่า ความเข้มแข็งที่เกิดขึ้นในบ้านเกาะพิทักษ์ จากการศึกษพบว่า เกิดจากการมีส่วนร่วมของชุมชน กิจกรรมที่สำคัญ คือการรวมกลุ่มของคนในชุมชนเพื่อทำกิจกรรมต่างๆ มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน สมาชิกในชุมชนร่วมกันคิด ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหา ตัดสินใจ แสวงหากิจกรรม ดำเนินกิจกรรม และเกิดการเรียนรู้ด้วยตัวเอง ของชาวบ้าน ทั้งนี้มองผลประโยชน์ของชาวบ้านและชุมชนเป็นหลัก บ้านเกาะพิทักษ์มีปัจจัยการ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน ได้แก่ การมีผู้นำที่มีศักยภาพ เป็นต้นแบบและเป็นผู้ริเริ่มที่จะพัฒนา บ้านเกาะพิทักษ์โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม มีผู้นำแบบไม่เป็นทางการที่เป็นต้นแบบและผู้นำตามโอกาส ต่างๆ ได้แก่ ผู้นำกลุ่มแม่บ้าน ผู้นำภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเสลภูมิ อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด มีข้อเสนอแนะเป็นดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและการนำไปใช้

- 1.1 ควรให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระร่วมกัน
- 1.2 ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนของสังคมได้เข้ามามีส่วนร่วมกับภาครัฐ
- 1.3 หน่วยงานท้องถิ่นควรมีความเห็นพ้องกันในการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน
- 1.4 ควรส่งเสริมให้มีวัฒนธรรมเดียวกันมีผลในการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน
- 1.5 ผู้นำควรเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนและสังคมอย่างสม่ำเสมอ
- 1.6 ควรมีการรวมกลุ่มคนในชุมชนมีผลในการสร้างความเข้มแข็งในชุมชน
- 1.7 ควรมีการส่งเสริมเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศในการสร้างความเข้มแข็งในชุมชน
- 1.8 สมาชิกสภาท้องถิ่นควรมีบทบาทในการสร้างความเข้มแข็งในชุมชน

1.9 ทุกฝ่ายควรมีส่วนร่วมในกระบวนการทางปกครองเพื่อสร้างความเข้มแข็งในชุมชน

1.10 ควรนำเทคโนโลยีประเภทต่างๆมาใช้ในพื้นที่เพื่อพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพและมีความเหมาะสมในการสร้างความเข้มแข็งในชุมชน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความเข้มแข็งของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเสลภูมิกับเทศบาลอื่นๆ เพื่อพัฒนาท้องถิ่นต่อไป

2.2 ควรมีการศึกษารูปแบบความเข้มแข็งของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเสลภูมิ อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

บรรณานุกรม

- จุฬาลักษณ์ มหาแสน .(2559) .ความสัมพันธ์ของแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศกับความเข้มแข็งของชุมชน เทศบาลตำบลภู่อ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ .วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ . มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ชูลีรัตน์ เจริญพร. (2560) . “เมื่อน้ำอยู่”: แนวคิดเพื่อการพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วมกรณีศึกษาชุมชนหลักหก ตำบลหลักหก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ปีที่ 11 ฉบับพิเศษ พฤศจิกายน 2560.
- บุญเลิศ นครกัณฑ์ .(2558) .กลยุทธ์การบริหารของกำนันและผู้ใหญ่บ้านเพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนที่ยั่งยืน ในเขตจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต , สาขารัฐประศาสนศาสตร์. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- ปรียาภา เมืองนก . (2557). กระบวนการบริหารจัดการชุมชนเมืองที่นำไปสู่ชุมชนเข้มแข็ง:กรณีศึกษา ชุมชนหมู่บ้านจัดสรรเขตปริมณฑล. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาการพัฒนาชุมชน คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)**
- พรหมธีระ พรหมสถิต. (2557). บทบาทของธนาคารต้นไม้ต่อการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนกรณีศึกษาธนาคารต้นไม้สาขาบางแดง ตำบลวังตะกอก อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาการพัฒนาชุมชน คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- รพีภัทร์ สุขสมเกษม. (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนกรณีศึกษาชุมชนในเขตเทศบาลนครปากเกร็ดจังหวัดนนทบุรี.การค้นคว้าอิสระหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ) สาขาวิชาบริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ สำหรับนักบริหาร คณะรัฐศาสตร์ . กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศักดิ์สกุล บุญมา. (2552). การสร้างความเข้มแข็งโดยชุมชนมีส่วนร่วมบ้านเกาะพิทักษ์ ตำบลบ้านน้ำ จิต อำเภอลำสนธิ จังหวัดชุมพร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการภาครัฐและเอกชน, บัณฑิต วิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ .(2559). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง (พ.ศ. 2560-2564)** .กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี
- สุธิดา บัวสุขเกษม . (2554). **แนวทางการพัฒนาบทบาทของสภาองค์กรชุมชนในการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน: กรณีศึกษาตำบลหนองปรือ อำเภอลำลูกเกด จังหวัดกาญจนบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ . กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุพักตรา สุทสุภา. (2560) .**แนวคิดและองค์ประกอบของชุมชนเมืองสร้างสรรค์ ตามลักษณะท้องถิ่นในประเทศไทย**. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ . กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- หาญศึก ทรงสวัสดิ์. (2550). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อชุมชนเข้มแข็ง : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลท่าข้าม อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพุทธศาสตร์ การพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- อรพรรณ นิมเรือง. (2554). **ระดับความเข้มแข็งของประชาชนในการพัฒนาชุมชนคิรีวง ตำบลกำโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการจัดการภาครัฐและเอกชน, บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Phra Pisey Sikkhapiyo (Chhieng) .(2560) .**ความคิดเห็นของประชาชนที่มีผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนอำเภอมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคมมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- Yamane,Taro. (1973). **Statistics an Introductory Analysis**. 3rded. New York : Harper & Row.